

**UCHWAŁA NR XXXIV/283/2017
RADY POWIATU W ŚWIDNICY**

z dnia 30 sierpnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017- 2020”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. 2016 r., poz.814 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz.1390) Rada Powiatu w Świdnicy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017- 2020”, w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Świdnicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Krzysztof Soltys
Krzysztof Soltys

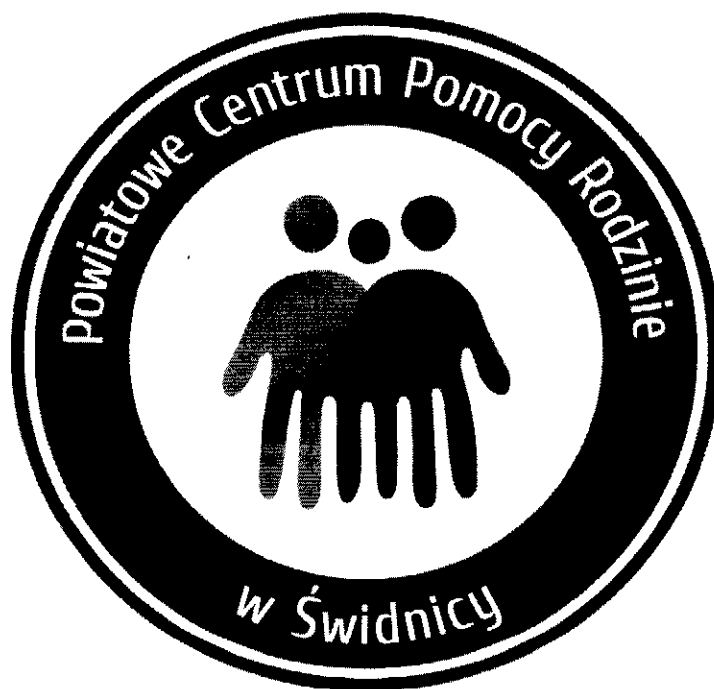
Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przyjęcie „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metody wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017- 2020” pozwoli na realizację przez powiat zadań własnych określonych w ww. ustawie, jak również będzie podstawą do tworzenia zintegrowanego i efektywnego systemu pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie na terenie powiatu świdnickiego.

**DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W ŚWIDNICY**

Betina Górnowska

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
W ZAKRESIE UDZIELANIA SPECJALISTYCZNEJ POMOCY
ORAZ PROMOWANIA I WDRAŻANIA PRAWIDŁOWYCH METOD
WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
NA LATA 2017- 2020**

Sierpień 2017 r.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	2
I. PRAWNE UWARUNKOWANIA PROGRAMU.....	2
II. MIEJSCE PROFILAKTYKI W SYSTEMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY..	3
III. UZASADNIENIE REALIZACJI PROGRAMU.....	4
IV. CELE PROGRAMU I OBSZARY DZIAŁANIA.....	5
V. ADRESACI PROGRAMU.....	6
VI. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	6
VII. MONITORING PROGRAMU.....	6
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	6
IX. HARMONOGRAM PROGRAMU.....	7

WSTĘP

Rodzina jest pierwszym i naturalnym środowiskiem wychowawczym, który zaspokaja podstawowe potrzeby dziecka. Od urodzenia się dziecka poprzez kolejne okresy rozwojowe rodzina wypełnia różnorodne funkcje, jak również ponosi główną odpowiedzialność za zaspokojenie potrzeb dziecka, jego opiekę, wychowanie i rozwój. W okresie życia każdego młodego człowieka rodzina stanowi dominujące środowisko, w którym kształtuje się jego aktywność, cechy osobowości, zachowania oraz wartości i normy społeczne.

Wpływ na formowanie się wskazanych powyżej elementów mają przede wszystkim więzi rodzinne, a jak zauważa W. Okoń „*rodziców z dziećmi łączy więź rodzicielska która stanowi podstawę wychowania rodzinnego*”. Ukształtowanie trwałej więzi rodzinnej, głównie osobowej, emocjonalnej między rodzicami i dzieckiem, a także rodzeństwem, innymi członkami rodziny odgrywa ogromną rolę w rozwoju i wychowaniu dziecka.

Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metody wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017- 2020 dla powiatu świdnickiego ma na celu promowanie prawidłowo funkcjonującej rodziny, która jest w stanie zapewnić optymalne warunki do rozwoju i wychowania dzieci.

Program stanowi ważny element w kreowaniu polityki społecznej i przeciwdziałaniu przemocy w naszym powiecie.

I. PRAWNE UWARUNKOWANIA PROGRAMU.

Do prawnych uwarunkowań przyjęcia i realizacji „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017- 2020” należą przede wszystkim:

1. **Konwencja o Prawach Dziecka** przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku, która wyraża przekonanie, że rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie.

Uznaje, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Jednocześnie ma na uwadze, że dziecko ze względu na swoją niedojrzałość fizyczną oraz umysłową wymaga szczególnej opieki i troski.

2. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997**, która stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej zobowiązane są do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją oraz że dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

3. **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** wskazuje, że pomoc społeczna jest tą dziedziną polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, czyniąc jednocześnie odpowiedzialnymi za organizację pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli.

4. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** nakłada na samorząd powiatowy między innymi obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

II. MIEJSCE PROFILAKTYKI W SYSTEMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce regulowany jest ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (tj. Dz. U. z 2015 poz.1390). Ustawa zobowiązuje do prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje to, że:

- a) **jest intencjonalna** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- b) **siły są nierównomierne** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba stosująca przemoc jest silniejsza, a osoba doświadczająca przemocy słabsza;
- c) **narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doświadczającej przemocy (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.);
- e) **powoduje cierpienie i ból** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doświadczającej przemocy na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że osoba doświadczająca przemocy ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest profilaktyka. Współcześnie profilaktyka rozumiana jest jako ogół działań zmierzających do zmniejszenia prawdopodobieństwa pojawienia się niepożądanych zachowań. Najnowsze badania pokazują, że najskuteczniejsze są oddziaływania całościowe, dobrze osadzone w kontekście społecznym (rodzynie, środowisku), mające charakter wielowymiarowego i interdyscyplinarnego oddziaływania.

Działania profilaktyczne można realizować na trzech poziomach: pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowym.

1. **Profilaktyka pierwszorzędowa** skierowana jest do grup niskiego ryzyka. Działaniami obejmuje się szerokie, niezdiagnozowane populacje.
2. **Profilaktyka drugorzędowa** adresowana jest do grup zwiększonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.
3. **Profilaktyka trzeciorzędowa** adresowana jest do grup wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego życia w społeczeństwie.

Na profilaktykę pierwszorzędową składają się następujące działania:

- a) upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy (przejawów, przebiegu, kierunków udzielania wsparcia);
- b) upowszechnianie wiedzy na temat zjawisk pokrewnych i wywołujących zjawisko przemocy w rodzinie;
- c) upowszechnianie wiedzy na temat zasad udzielania wsparcia w bezpośrednim środowisku osób doświadczającej przemocy;
- d) upowszechnianie wiedzy o formach wsparcia dostępnych w powiecie.

Na profilaktykę drugorzędową składają się:

- a) zapobieganie nawrotom kryzysów u osób, którym udzielano wsparcia;

- b) ujawnianie i eliminowanie możliwie jak najszybciej wszelkiego rodzaju zachowań przemocowych;
- c) umożliwienie wycofania się z nieprawidłowych zachowań.

Na poziomie profilaktyki trzeciorzędowej zakłada się:

- a) opracowywanie i wdrażanie procedur wspierania klientów dotkniętych przemocą, ich rodzin i społecznego;
- b) przeciwdziałanie pogłębianiu się zachowań przemocowych;
- c) zapobieganie następstwom społecznym wynikającym ze stosowania przemocy w rodzinie.

III. UZASADNIENIE REALIZACJI PROGRAMU.

Najważniejszym środowiskiem wychowawczym w życiu człowieka jest środowisko rodzinne, w którym dziecko rozwija się psychicznie i fizycznie. To właśnie rodzina stwarza warunki do zaspokojenia różnorodnych potrzeb społecznych swoich członków, a szczególnie dzieci. Dotyczy przede wszystkim potrzeby przynależności uczuciowej, bezpieczeństwa, stabilizacji. Dziecko w rodzinie zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć, przyswaja rodzinne wzorce i zasady społecznego współżycia, a także utożsamia się ze środowiskiem i swoim najbliższym otoczeniem odnajdując w nim miejsce dla siebie.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapobiega popełnianiu błędów życiowych i daje punkt odniesienia, co jest dobre a co złe. Sposób pełnienia przez rodzinę funkcji wychowawczych oraz wynikające stąd skutki oddziaływań na dziecko zależą w znacznej mierze od postaw ojca i matki w stosunku do dziecka.

Za najbardziej rozpowszechnioną w psychologii definicję postawy przyjąć można definicję postawy, jako tendencję do zachowania się w specyficzny sposób wobec jakiejś osoby, sytuacji czy problemu.

Możemy więc wstępnie określić, że *postawa rodzicielska* - macierzyńska lub ojcowska- jest tendencją do zachowania się w pewien specyficzny sposób w stosunku do dziecka. W konsekwencji przyjętej postawy dziecko jest spostrzegane, oceniane i traktowane przez matkę czy ojca w ten specyficzny sposób jaki wnioskuje postawa. Przy czym najbardziej charakterystyczny dla danej postawy przyjmuje się ładunek uczuciowy. Postawa rodzicielska zawiera ten ładunek uczuciowy, który wyznacza działanie w stosunku do dziecka. I właśnie przez to działanie możemy poznać postawę rodzicielską.

Wielostronny wpływ postaw rodzicielskich doświadczonych w dzieciństwie rzutuje na przyszłe życie dziecka. Matki i ojcowie poprzez swoje postawy rodzicielskie oddziałują na cechy osobowości dzieci, wpływają na ich samoocenę, odwagę i lękliwość, na intelekt i styl myślenia, plany życiowe czy wybór zawodu. Rodzice mają swój udział w kształtowaniu świata wartości dziecka. Czynnikiem silnie oddziałującym na dziecko w rodzinie jest właściwy dla niej klimat psychiczny. Dobry klimat psychiczny zespala rodzinę jako całość, sprzyja wzajemnemu zrozumieniu, ułatwia rozładowanie pojawiających się konfliktów, pozwala na tworzenie i doskonalenie systemu wychowania najbardziej korzystnego z punktu widzenia rozwoju osobowości dziecka i jego przygotowania do życia. Nie zawsze jednak klimat panujący w rodzinie jest pozytywny i właściwy. Wychowawczy wpływ na dziecko wywiera nie tylko zaspokojenie jego podstawowych potrzeb, ale też sposób odnoszenia się do dziecka, rodzaj stosunków łączących je z rodzicami i rodzeństwem oraz atmosfera panująca w domu rodzinnym. Trudno przecenić znaczenie rodziny w procesie wychowawczym, gdyż jest ona naturalnym środowiskiem socjalizującym. Może wspierać lub ograniczać procesy adaptacji młodego człowieka do życia w społeczeństwie.

Rodzina dysfunkcyjna to w rozumieniu systemowym rodzina, która zamiast wspierać dziecko, atakuje je i nie pozwala rozwijać dziecka. Na skutek tego dziecko rozwija w sobie cechy samozachowawcze. Rodzina dysfunkcyjna dostarcza dziecku komunikaty podkreślające jego mniejszą wartość i znaczenie w rodzinie. Takie dziecko w życiu dorosłym ma trudności w doświadczaniu właściwego poczucia wartości i przeżywaniu siebie w relacji z innymi ludźmi. W rodzinie dysfunkcyjnej rodzice nie chronią dzieci, nie uczą ich jak unikać wykorzystywania i poniżania przez innych, gdyż sami nie mają odpowiednio ukształtowanego systemu wartości. Takie dzieci mogą być bardziej bezbronnie narażone na poniżanie

i wykorzystywanie przez środowisko, a w życiu dorosłym mogą odczuwać dyskomfort w relacjach z innymi ludźmi lub mogą być niewrażliwi emocjonalnie oraz mogą powielać na swoich dzieciach wzorce wyniesione z rodzinnego domu. W rodzinie dysfunkcyjnej dzieci są atakowane za niedoskonałość i wierzą, że niedoskonałość jest czymś nienormalnym. Spełniają oczekiwania rodziców lub reagują buntem na niemożliwe oczekiwania. Rodzice nie potrafią uznać własnej niedoskonałości i w dorosłym życiu bywają perfekcjonistami lub nie zwracają uwagi na zachowania innych ludzi, nie potrafią spojrzeć na siebie realistycznie. Dzieci w takich rodzinach mają skrzywiony obraz samego siebie oraz niskie poczucie własnej wartości. Rodzice w takiej rodzinie, atakują za posiadanie pragnień lub ignorują je. Dorosłe dzieci z takich rodzin mają problem w realnym rozpoznaniu potrzeb i zaspokajaniu ich. W rodzinie dysfunkcyjnej rodzice domagają się od dzieci zachowań bardziej dojrzałych lub pozwalają na zachowania mniej dojrzałe, nieadekwatnie do wieku. Dzieci z takich rodzin w dorosłym życiu są nadmiernie dojrzałe lub wiecznie niedojrzałe. Rodzina dysfunkcyjna charakteryzuje się również tym, iż jej członkowie żyją w izolacji od świata zewnętrznego, nie utrzymują bliskich kontaktów, przyjaźni. W takiej rodzinie nikt nikomu nie pomaga, albo występuje nadopiekuńczość i pomaganie na siłę. To rodzina ze sztywnym podziałem ról. W nieprawidłowej rodzinie zaprzecza się istnieniu problemów, stąd jej członkowie nie są w stanie znaleźć rozwiązania. Nie rozwiązane problemy z kolei prowadzą do napięcia, które musi znaleźć ujście w rodzinie.

Z uwagi na powyższe program profilaktyczny kształtujący postawy rodzicielskie jest w pełni uzasadniony. Daje on możliwość podejmowania działań zmierzających w kierunku budowania i wzmacniania rodziny oraz przekazywaniu prawidłowych postaw rodzicielskich dla każdego z członków rodziny, w tym dzieci.

IV. CELE PROGRAMU I OBSZARY DZIAŁANIA.

Celem głównym ww. Programu jest wspomaganie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, w tym w kształtowaniu w jej członkach ważnych umiejętności, które w znacznym stopniu obniżą ryzyko wystąpienia przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.
2. Zwiększanie świadomości społecznej na temat zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie oraz znaczenia prawidłowych postaw wychowawczych jako element profilaktyki w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie będącej w sytuacji przemocy.

V. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami programu są:

- rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy,
- rodziny uwikłane w przemoc,
- rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowane społecznie,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VI. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Podniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy i miejsc gdzie można uzyskać wsparcie.
2. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie.
3. Zminimalizowanie skutków przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich.
5. Wsparcie rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
6. Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą.

VII. MONITORING PROGRAMU.

Ocena realizacji poszczególnych działań Programu będzie dokonywana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Wyniki z realizacji Programu będą elementem corocznego sprawozdania z działalności Centrum.

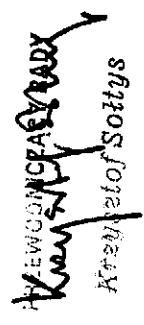
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Program będzie realizowany w ramach środków własnych. Możliwe jest również pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania Programu. Program ma charakter otwarty i może ulegać modyfikacjom w trakcie jego realizacji.

IX. HARMONOGRAM PROGRAMU

NAZWA CELU	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY
1. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.	Organizowanie warsztatów kompetencji rodzicielskich. Organizowanie grup wsparcia i lub edukacyjnych dla rodziców. Udzielanie indywidualnego poradnictwa psychologicznego i/ lub pedagogicznego w zakresie problemów wychowawczych.	Co najmniej raz w roku Cały rok Cały rok	Liczba warsztatów, Liczba uczestników, Liczba spotkań w ramach grup wsparcia, Liczba uczestników, Liczba osób korzystających z poradnictwa,	PCPR, PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA, PLACÓWKI OŚWIATOWE, PLACÓWKI OPIEKUNICZO- WYCHOWAWCZE,
2. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie oraz znaczenia prawidłowych postaw wychowawczych jako elementu profilaktyki w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	Włączanie się do kampanii społecznych. Aktualizacja przewodnika o miejscach wsparcia na terenie powiatu. Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla dzieci i rodziców.	Cały rok Lata 2017/2018 Cały rok	Liczba kampanii, Liczba przewodników, Liczba rozpowszechnianych materiałów edukacyjnych, liczba spotkań, liczba uczestników,	PCPR, PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA, PLACÓWKI OŚWIATOWE, ORGANIZACJE POZARZĄDOWE, PLACÓWKI OPIEKUNICZO- WYCHOWAWCZE
3. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie, w tym będącej w sytuacji przemocy.	Udzielanie poradnictwa i wsparcia specjalistycznego w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK). Prowadzenie współpracy	Cały rok Cały rok	Liczba osób korzystających ze wsparcia PIK, Rodzaj udzielanego wsparcia w PIK, Liczba wspólnych spotkań	PCPR, PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA, PLACÓWKI OŚWIATOWE, OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ,

	<p>z podmiotami wspierającymi dziecko i rodzinę .</p> <p>.....</p> <p>Udziałnie schronienia ofiarom przemocy.</p> <p>.....</p> <p>Organizowanie spotkań edukacyjnych dla kadr zajmujących się tematyką przemocy w rodzinie.</p>	<p>.....</p> <p>Cały rok</p> <p>.....</p> <p>Cały rok</p>	<p>i zespołów interdyscyplinarnych, Liczba ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej, Liczba uzyskanych opinii z placówek oświatowych,</p> <p>Liczba osób , które skorzystały ze schronienia, Liczba dzieci umieszczonych w pieczy,</p> <p>Liczba spotkań, Liczba uczestników spotkań</p>	<p>ORGANIZACJE POZARZĄDOWE, PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE</p>
--	---	---	---	---

KOLEGIUM RADY POWIATOWEJ Sopot